

Załącznik do Uchwały Nr XXX/242/2013
Rady Powiatu w Kluczborku
z dnia 24 kwietnia 2013 r.

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) jest jednostką organizacyjną powiatu powołaną w celu wykonywania zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz polityki prorodzinnej, a także wykonywania w oparciu o środki PFRON zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Istotą działalności PCPR jest udzielanie osobom i rodzinom takiego wsparcia, które umożliwi im w miarę samodzielna egzystencję, aktywność społeczną, skuteczną realizację ról społecznych, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, rozwój, integrację i funkcjonowanie w społeczeństwie oraz coraz lepsze radzenie sobie z pojawiającymi się problemami.

Kompetencje oraz zadania powiatu określają:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w zakresie zadań dotyczących osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I część

Sprawozdanie działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku w 2012r. w oparciu o art.112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 j. t)

I. Do zadań własnych realizowanych przez PCPR w 2011 roku realizowanych w oparciu o ustawy o pomocy społecznej oraz przeciwdziałaniu przemocy należało:

- 1) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 2) organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej;
- 3) realizacja działań w ramach interwencji kryzysowej, w tym prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej we współpracy z Caritas;
- 4) kierowanie osób do domów pomocy społecznej;
- 5) pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich;
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej;
- 7) organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 8) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 9) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb;
- 10) współpraca - na zasadzie partnerstwa - z organizacjami pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej;
- 11) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb.

1. Poradnictwo specjalistyczne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od początku swej działalności realizując zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej prowadzi specjalistyczne poradnictwo oraz spełnia funkcję informacyjną udzielając informacji o prawach i uprawnieniach zgłaszającym się osobom.

W 2012r. poradnictwo specjalistyczne, prowadzone było przez 2 psychologów oraz radcę prawnego, w ramach porad indywidualnych w godzinach pracy, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu oraz w ramach interwencji kryzysowej.

W ubiegłym roku z porad psychologa, radcy prawnego skorzystało 227 osób.

W ramach poradnictwa specjalistycznego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmuje następujące zadania:

- poradnictwo psychologiczne i terapię psychologiczną dla rodzin będąc w kryzysie w tym dla ofiar przemocy domowej oraz psychoedukację dla sprawców przemocy;
- określenie stanu psychicznego i głębokości psychicznych oraz społecznych skutków kryzysu (w tym również: diagnozowanie ofiar i sprawców przemocy domowej głównie na potrzeby prowadzonych terapii oraz toczących się postępowań sądowych);
- przeprowadzenie interwencji nastawionej na pomoc w pokonaniu przez klienta zewnętrznych trudności i zmniejszenie najdotkliwszych objawów reakcji kryzysowej także poprzez współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka (policją, sądem, prokuraturą, OPS, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną);
- przyjmowanie telefonicznych zgłoszeń w ramach interwencji kryzysowej na całodobowy telefon interwencyjny;
- poradnictwo prawne, a w szczególności: ochrona prawna dziecka, alimentacja, spraw o znęcanie nad rodziną, rozwód, separacja - gdy stwierdzono w rodzinie przemoc, sprawy o leczenie przymusowe, edukowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie procedury prawnej;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz usamodzielniających się wychowanków z pieczy zastępczej;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz okresowej oceny rodzin zastępczych (w zakresie badań psychologicznych, wystawiania opinii psychologicznej oraz uczestnictwa w zespole ds. pieczy zastępczej).

2. Interwencja kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku od 2002r. zajmuje się pomocą osobom dotkniętym kryzysem w szczególności przemocą w rodzinie.

Interwencja kryzysowa jest działaniem zmierzającym do odzyskania przez osobę dotkniętą kryzysem – zdolności do jego samodzielnego pokonania. W przypadku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ma charakter pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej. Służy kompleksowemu wsparciu osoby w kryzysie. Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Od 10 kwietnia 2002 roku przy PCPR działał **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej** mieszczący się w pomieszczeniach Caritas przy ul. Katowickiej 8. Ośrodek zapewniał schronienie osobom pokrzywdzonym poprzez izolowanie ich od sprawcy przemocy. Z Ośrodka korzystały też osoby, które na skutek nagłej sytuacji kryzysowej stały się bezdomnymi i oczekują na miejsce w domach, gdzie mogą przebywać dłużej np. na dom matki i dziecka lub mają realną szansę na otrzymanie mieszkania socjalnego.

Osoba w sytuacji kryzysowej może przebywać w Ośrodku maksymalnie 3 miesiące, pod warunkiem współpracy tej osoby z psychologiem (wspólne skonstruowanie planu wyjścia z przemocy i konsekwentne go realizowanie).

W 2012r. obsługę hostelową zapewniał Caritas, natomiast pomoc specjalistyczną pracownicy PCPR. Zaplecze Ośrodka obejmowało 3 pokoje (razem mogło zamieszkiwać 8 osób), kuchnię, łazienkę oraz pomieszczenie służbowe dla osoby dyżurującej.

Osoby w kryzysie mogły zgłaszać się do Ośrodka przez całą dobę poprzez kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz policją. Osoby przebywające w Ośrodku miały zapewnioną całodobową opiekę, a także wsparcie psychologiczne. Dyżury pełnione były przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz szpitala.

Po opuszczeniu Ośrodka kontynuowana była pomoc prawna, psychologiczna oraz socjalna.

Na przestrzeni 11 lat działalności (do 2012r. włącznie) w Ośrodku przebywało 187 osób. W 2012r. w Ośrodku umieszczono 9 osób.

Od stycznia 2013r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej działała w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza 20 B. Obsługę hostelową i pomoc specjalistyczną oraz utrzymanie osób umieszczonych będzie zapewniać PCPR.

3. Zespół interdyscyplinarny

Zgodnie z **nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 1 sierpnia 2010 r.** kontynuuje się spotkania zespołu interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Pomocy Społecznej, kuratorzy, dzielnicowi. Zespół spotyka się co miesiąc. W trakcie spotkań omawiane są bieżące problemy rodzin z terenu gminy Kluczbork objętych pomocą instytucji. Ustala się wspólnie zakres działań pomocowych dla konkretnej rodziny, by kompleksowo i szybko wypracować wyjście z kryzysu dla danej rodziny (również w tym celu, by działania instytucji nie wykluczały się wzajemnie).

W 2012r. odbyło się 33 spotkań zespołu interdyscyplinarnego, powołano 26 zespołów roboczych.

4. Pomoc instytucjonalna. Domy pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających. W Domach umieszczane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych (ustawa o pomocy społecznej – art.54).

W Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku umieszczane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, które nie mogą liczyć na opiekę i wsparcie rodziny lub osób bliskich którym nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych.

Każdy mieszkaniec Domu objęty jest indywidualnym planem wsparcia, w którym wyznacza się wielostronne działania mające na celu takie oddziaływanie na pensjonariusza, aby zapewnić jak największą samodzielność i samoobsługę, rozwijać jego zainteresowania i maksymalnie usprawniać fizycznie i psychicznie. Plany takie opracowywane są przez zespoły opiekuńczo – terapeutyczne, w których działa personel bezpośrednio zajmujący się mieszkańcem – pielęgniarki, rehabilitanci, opiekunki, pracownicy socjalni i terapeuci zajęciowi.

Domy pomocy społecznej w ciągu ostatnich kilku lat stały się nowoczesnymi instytucjami świadczącymi usługi na wysokim poziomie ze szczególnym uwzględnieniem intymności,

godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopnia ich sprawności fizycznej i psychicznej.

Formą kompleksowego zaspokajania potrzeb ludzi potrzebujących stałej opieki całodobowej w naszym powiecie są dwa domy pomocy społecznej, z którymi PCPR współpracuje.

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej liczący 95 miejsc. Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób w podeszłym wieku.

Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza dla osób niepełnosprawnych fizycznie całodobowo, świadczący usługi dla 45 –ciu mieszkańców.

2. Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn zapewnia opiekę i rehabilitację 70 mieszkańcom.

Koszt utrzymania w naszych DPS-ach w 2012 r. wynosił: w Gierałcicach 2 752,75 zł. natomiast w Kluczborku – 2 486,00 zł.

Domy Pomocy Społecznej w Kluczborku spełniają obowiązujące standardy i otrzymały wpisy do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Opolskiego.

Osoby umieszczane i opuszczające DPS w Kluczborku w latach 2009-2012

Rok	Liczba osób umieszcz.	Liczba osób opuszczających DPS				
		Liczba osób, które odeszły, ogółem	Zgony	Przeniesienia	Odeszły do rodziny* lub rezygnacje**	Usamodzielnione
2009	29	30	21	4	5	0
2010	44	43	35	3	5	0
2011	37	30	26	2	0* 2**	0
2012	43	45	39	4	3**	0

Przeprowadzona w 2012r. kontrola wykazała, iż DPS w Kluczborku spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej w zakresie usług bytowych, pomieszczeń udostępnianych mieszkańcom, pokoiów mieszkalnych, warunków sanitarnych, czystości a także wyżywienia, zapewnienia mieszkańcom odzież i obuwie, pomocy w utrzymaniu higieny osobistej, zapewnienia usług opiekuńczych i wspomagających. Przyjęte przez Jednostkę wewnętrzne normy prawne oraz procedury, są zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi a pracownicy zatrudnieni w jednostce ściśle przestrzegają przyjętych przez jednostkę procedur.

5. „Dobry Start”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku od 2008 roku realizuje projekt systemowy pod nazwą „Dobry Start”.

Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Celem głównym projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób korzystających ze wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku.

Od początku realizacji projektu z pomocy i wsparcia skorzystało ogółem 171 (78 kobiet i 93 mężczyzn) w tym osoby niepełnosprawne nieaktywne zawodowo oraz usamodzielniająca się młodzież z placówek pieczy zastępczej .

Liczba uczestników w poszczególnych latach:

2008 rok – 18 (8K i 10M)

2009 rok – 15 (6K i 9M)

2010 rok – 51 (20K i 31M)

2011 rok – 42 (22K i 20M)

2012 rok – 45 (22K i 23 M)

Całkowita wartość projektu w poszczególnych latach:

2008 rok – 136 772,85 PLN

2009 rok – 116 331,17 PLN

2010 rok – 387 853,08 PLN

2011 rok – 348 834,30 PLN

2012 rok – 358 914,65 PLN

W roku 2012r. projekt adresowany był do osób niepełnosprawnych będących w wieku aktywności zawodowej, nieaktywnych zawodowo zamieszkałych na terenie powiatu kluczborskiego.

Każdy uczestnik został objęty odmianą kontraktu socjalnego.

Zrealizowano następujące formy wsparcia:

1) w ramach aktywizacji społecznej:

Warsztaty przedsiębiorczości i poszukiwania pracy.

Warsztaty prowadzone były w trzech grupach. Trwały 5 dni i obejmowały 25 godzin.

Zajęcia odbywały się w formie warsztatów teoretycznych i ćwiczeń praktycznych.

Podczas warsztatów uczestnicy zdobywali wiedzę na temat rynku pracy, zakładania spółdzielni socjalnych, pisania życiorysu, listu motywacyjnego i prowadzenia rozmowy z pracodawcą.

Uczestnicy poprzez udział w zajęciach mieli możliwość skonfrontowania swoich dotychczasowych doświadczeń zawodowych z aktualnie panującymi trendami rynku pracy np. mogli poznać nowoczesne sposoby rekrutacji pracowników.

Udział w warsztatach wzięło 35 osób, w tym: 16 kobiet i 19 mężczyzn.

Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej

Kurs prowadzony był w czterech grupach szkoleniowych liczących po 9-10 osób. W trakcie 16 godzin, uczestnicy zdobywali wiedzę i praktyczne umiejętności pozwalające wykonać podstawowe czynności ratujące życie, które można wykonać bez pomocy sprzętu medycznego, a także z wykorzystaniem podstawowych środków opatrunkowych w różnych sytuacjach – wypadek w domu, w pracy, w miejscu publicznym, wypadek komunikacyjny.

Kurs miał również na celu promowanie zachowań zmierzających do udzielania pomocy innym.

Każdy z uczestników kursu otrzymał certyfikat potwierdzający zdobyte umiejętności.

Udział w szkoleniu wzięło 37 osób, w tym: 17 kobiet i 20 mężczyzn.

Trening umiejętności społecznych

Trening umiejętności społecznych prowadzony był w trzech grupach. Zajęcia prowadzone przez psychologa trwały dla każdej grupy 25 godzin dydaktycznych (łącznie 5 dni).

Celem treningu było doskonalenie umiejętności społecznych uczestników projektu. Tematyka zajęć obejmowała: komunikację interpersonalną, asertywność, sposoby rozwiązywania konfliktów, konstruktywne radzenie sobie z krytyką. Zajęcia prowadzone były za pomocą aktywnych metod takich jak: odgrywanie ról, dyskusja moderowana, ćwiczenia psychoruchowe, zabawy integrujące, odwoływanie się do doświadczeń osobistych.

Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem i zostały bardzo pozytywnie ocenione przez uczestników.

Udział w treningu wzięło 35 osób, w tym: 16 kobiet i 19 mężczyzn.

Warsztaty socjokulturalne

Uczestnicy projektu wzięli udział w 5-dniowych wyjazdowych warsztatach socjokulturalnych. Warsztaty zorganizowano w atrakcyjnym turystycznie Zakopanym.

Podczas warsztatów zorganizowano 4-dniowy trening umiejętności społecznych - zajęcia prowadzone przez psychologa i pedagoga wzbogacone o elementy socjoterapii.

Program wyjazdu obejmował również szereg atrakcji; zwiedzanie z przewodnikiem Zakopanego i okolic, Podhalańską Imprezę Folklorystyczną – wieczór z kapelą góralską, gawędami i zabawami nawiązującą do góralskich zwyczajów i tradycji, imprezę Mikołajkową połączoną z karaoke oraz kulik w saniach po Zakopanym.

Udział w warsztatach wzięły 33 osoby, w tym: 17 kobiet i 16 mężczyzn.

2) w ramach aktywizacji zdrowotnej:

Turnus rehabilitacyjny. 14-dniowy turnus został zorganizowany w nadmorskiej miejscowości uzdrowiskowej w Jarosławcu. Uczestnicy turnusu korzystali m.in. z takich zabiegów rehabilitacyjnych jak: hydromasaż, magnetoterapia, inhalacje solankowe, masaż suchy i wirowy, biostymulacja laserowa, prądy diadynamiczne, krioterapia.

Poza zabiegami do dyspozycji uczestników były: baseny z podgrzewaną wodą, korty tenisowe, siłownia, aerobic, ogródki jordanowskie, codzienne spotkania integracyjne, przejażdżki konne, zajęcia plastyczne, turnieje sportowe, ogniska i koncerty.

Ponadto kontakt z Morzem Bałtyckim oraz nasyconym jodem - mikroklimatem, sprawiły, że było to idealne miejsce na odpoczynek i regenerację stanu zdrowia.

Możliwość aktywnego wypoczynku, zmiana środowiska i otoczenia, oderwanie od codzienności i problemów – wpływała pozytywnie na poprawę kondycji psychofizycznej uczestników.

W turnusie udział wzięło: 40 niepełnosprawnych uczestników projektu, w tym: 20 kobiet i 20 mężczyzn.

3) w ramach aktywizacji zawodowej:

Doradztwo zawodowe.

Doradztwo zawodowe prowadzone było w oparciu o metodę z zakresu poradnictwa kariery: Indywidualny Plan Działania. Celem konsultacji była pomoc osobie niepełnosprawnej w zaakceptowaniu własnych ograniczeń, pokazanie jej potencjalnych możliwości rozwojowych oraz uświadomienie odpowiedzialności za własny rozwój (również zawodowy).

Przy współudziale specjalisty dla każdego uczestnika projektu został opracowany indywidualny plan działania uwzględniający jego sytuację zdrowotną, zawodową i społeczną.

Udział w konsultacjach wzięło 45 osób, w tym: 22 kobiet i 23 mężczyzn.

4) w ramach aktywizacji edukacyjnej:

Szkolenia komputerowe. Szkolenia odbywały się na dwóch poziomach – podstawnym i zaawansowanym. Łącznie zajęcia dla każdej grupy trwały 10 dni w ciągu, których zostało przeprowadzonych 70 godzin praktycznej nauki obsługi komputera.

Każdy uczestnik miał do dyspozycji oddzielne stanowisko komputerowe, dzięki czemu swobodnie mógł zdobywać wiedzę dostosowaną do własnych potrzeb (od podstaw po zaawansowane funkcje).

Tematyka szkoleń obejmowała w zależności od poziomu szkolenia: obsługę edytora tekstów Word, arkusza kalkulacyjnego Excel, poczty elektronicznej, prezentacje w Power Point, instalowanie sterowników i oprogramowania, komunikatory internetowe.

Szkolenia miały na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w grupie uczestników powyżej 45 r.ż. oraz podniesienie ich atrakcyjności na rynku pracy.

Szkolenie ukończyły 33 osoby, w tym: 16 kobiet i 17 mężczyzn.

Do zadań zleconych przez administrację rządową realizowanych przez PCPR należy dofinansowanie do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych / Dz. U. 2011,Nr 127 poz.721 j.t /.

Zgodnie z art.7ust.1 cytowanej ustawy rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Do zadań Powiatu realizowanych przez PCPR w ramach cytowanej ustawy w ubiegłym roku należało:

- 1) realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych zgodnie z założeniami wynikającymi z powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji samorządowej w realizacji cytowanych programów;
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej;
- 4) dofinansowanie ze środków PFRON :
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - f) dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 5) realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON;
- 6) merytoryczna obsługa kolejnej edycji PFRON-owskiego Programu wyrównywania różnic między regionami.

1. Niepełnosprawność

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych przekazuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Wysokość środków przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację w 2012 roku określonych zadań, dla powiatu kluczborskiego wynosiła 1 307 179, 00 zł w tym 1 227 179,00 zł z przeznaczeniem na rehabilitację społeczną realizowaną przez PCPR była to od wielu lat rekordowa ilość środków finansowych, która w sposób zadawalający umożliwiła realizację nałożonych zadań. Środki wykorzystane przez

Powiatowy Urząd Pracy na rehabilitację zawodową wyniosły 79 768,00zł. Środki z PFRON zostały wykorzystane w 100% z pomocy skorzystało 13 osób niepełnosprawnych.

Formy dofinansowania:

1) Turnusy rehabilitacyjne są to zorganizowane, aktywne formy rehabilitacji, połączone z elementami wypoczynku, których celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Tryb rozpatrywania wniosków i przyznawania wysokości dofinansowań do turnusów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694).

Zgodnie z ww. przepisami dofinansowanie uzależnione jest od stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy wynosi:

- dla uczestnika ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 27% w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszanego kwartalnie przez Prezesa GUS na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dn. 17. 12. 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z póź. zm.)
- dla uczestnika z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 25% przeciętnego wynagrodzenia
- dla uczestnika z lekkim stopniem niepełnosprawności - 23% przeciętnego wynagrodzenia
- dla dziecka niepełnosprawnego oraz uczącej się i niepracującej młodzieży do 24 r. - 27% przeciętnego wynagrodzenia
- dla niezbędnego opiekuna – 18% przeciętnego wynagrodzenia
- dla uczestnika zatrudnionego w zakładzie pracy chronionej - 18% przeciętnego wynagrodzenia

W przypadku dużej ilości wniosków, przy jednoczesnym znacznym ograniczeniu środków PFRON,

można obniżyć wysokość dofinansowania, nie więcej jednak niż o 20% kwot, o których mowa wyżej.

Przy rozpatrywaniu wniosku brany jest pod uwagę średni miesięczny dochód (netto) na osobę obliczony za ostatni kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku w porównaniu do obowiązującego kryterium dochodowego w wysokości:

- **50%** przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przypadającego na 1 osobę
- we wspólnym gospodarstwie domowym
- **65%** przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przypadającego na osobę samotną.

Osoby niepełnosprawne kierowane są do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków PFRON można również dofinansować pobyt opiekuna, gdy jego obecność na turnusie wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego.

Turnus trwa minimum 14 dni i może się odbyć tylko w ośrodku posiadającym ważny wpis do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów. Rejestry są prowadzone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Biuro Pełnomocnika Rządu Do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Środki w 2012 r., na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych były przyznawane w pierwszej kolejności dla dzieci niepełnosprawnych do 16 roku życia oraz dla młodzieży niepełnosprawnej uczącej się nie pracującej w wieku od 16 do 24 lat, oraz osobom dorosłym, wg kolejności składanych wniosków do wyczerpania środków.

2) Likwidacja barier funkcjonalnych

Likwidacja barier architektonicznych(LBA) w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej polega na pracach adaptacyjnych, budowlano-instalacyjnych, zmierzających do poprawy funkcjonalności pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań. Prowadzone są także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich i poruszających się z trudem przy pomocy kul).

O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się: osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się.

Zrealizowane wnioski w ramach dofinansowania do LBA dotyczyły: adaptacji istniejących łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez poszerzenie otworów drzwiowych, wykonanie stanowiska prysznicowego w miejsce wanny, montaż uchwytów łazienkowych, wymiany posadzki na antypoślizgową, oporęczowania schodów.

Likwidacja barier w komunikowaniu się dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy i wzroku. Polega na umożliwianiu tym osobom samodzielnego życia w społeczeństwie, np. poprzez zakup i montaż telefonów bezprzewodowych, łącza internetu.

O dofinansowanie mogą się ubiegać osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, pod warunkiem, że likwidacja barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi tym osobom wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Likwidacja barier technicznych dotyczy likwidacji przeszkód w wykonywaniu podstawowych, codziennych czynności, wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz braku zastosowania odpowiednich urządzeń i przedmiotów umożliwiających zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej osoby niepełnosprawnej.

3) Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lata przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Z tej formy dofinansowania z dużym zainteresowaniem korzystają organizacje pozarządowe oraz jednostki organizacyjne z terenu powiatu kluczborskiego. Niestety poważnym ograniczeniem jest niewystarczająca ilość środków finansowych.

4) Przedmioty ortopedyczne oraz sprzęt rehabilitacyjny

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych umożliwia codzienne funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym. PCPR udzielało dofinansowań osobom niepełnosprawnym na podstawie złożonego wniosku wraz z fakturą VAT za zakupiony przedmiot ortopedyczny, z wyszczególnionym limitem i odpłatnością Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udziałem

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU ZA ROK 2012

własnym wnioskodawcy. Na podstawie obowiązujących przepisów ze środków PFRON wysokość dofinansowania wynosiła do 150% sumy limitu Narodowego Funduszu Zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów.

Dofinansowane wnioski dotyczyły m. in. aparatów słuchowych dla dzieci i osób dorosłych, indywidualnych przedmiotów pionizujących wózków inwalidzkich protez ortopedycznych kończyn dolnych i kończyn górnych, butów ortopedycznych, materaców i poduszek przeciwośluzowych oraz środków higienicznych, jak cewniki, pieluchomajtki itp.

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający na celu

osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

O dofinansowanie mogą się ubiegać:

- indywidualne osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, deklarują środki własne w wysokości co najmniej 40% wartości zadania i nie posiadają wymagalnych zobowiązań wobec PFRON.

Wysokość przyznanych przez PFRON środków finansowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej określonych w ustawie przypadających według algorytmu na przestrzeni lat 2008 – 2012 kształtowała się następująco:

2008r.	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.
1.302.555,00	975.576,00	876.341,00	877 281,00	1.307.179,00

Poniżej przedstawiono w ujęciu tabelarycznym zakres realizowanych spraw. Tabela obrazuje ilość osób niepełnosprawnych, których wnioski o dofinansowanie na poszczególne programy zostały rozpatrzone pozytywnie oraz wysokość środków, na ich pokrycie.

Informacja o udzielonej pomocy z zakresu rehabilitacji społecznej dla niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Kluczborskiego w latach 2008-2012.

Przeznaczenie dofinansowa	2008		2009		2010		2011		2012	
	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	kwota	Ilość osób	Kwota

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU ZA ROK 2012

Turnusy rehabilitacyjne	284	190.553	145	105.604	365	227.316	159	104.735	317	231.826
Imprezy integracyjne	169	12.419	294	17.711	77	14.544	160	2.664	42	12.282
Program ortopedyczny	441	362.927	215	207.096	428	255.330	350	176.558	547	333.605
Likwidacja barier funkcjonalnych	36	181.143	20	101.275	48	204.607	24	84.359	51	205.137
Rehabilitacja zawodowa	18	150.059	16	99.296	-	-	13	64.123	13	79.768
WTZ	30	362.178	30	399.492	30	318.583	30	443.880	30	443.880
Razem	978	1.259.279	720	930.474	948	1.020.380	736	876.319	987	1.306.498

Od lutego 2001 przy PCPR działa powołany przez Starostę w ramach zadań z zakresu administracji rządowej Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, działający na podstawie przepisów cytowanej już ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych przepisów wykonawczych, PCPR zapewnia obsługę biurową i księgową Zespołu.

Zespół orzeka osoby dorosłe oraz od 01.02.2002r. dzieci z Powiatu kluczborskiego. W komisjach lekarskich orzekają lekarze specjaliści tj. 3 internistów, ortopeda, dermatolog, 2 neurologów, psychiatra oraz pediatra w przypadku komisji dziecięcych. Dodatkowo w skład komisji orzekających wchodzi pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, psycholodzy i pedagodzy.

W roku 2012 dla osób dorosłych wydano 1 107 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz 226 orzeczeń dla dzieci.

Koszt funkcjonowania Zespołu w 2012r. wyniósł 139 500 zł.

Dwóch pracowników zatrudnionych w PCPR wykonuje swoje obowiązki w ramach pracy w Zespole.

7. „ Program wyrównywania różnic między regionami”.

Został wprowadzony do naszego województwa Uchwałą nr 27/2003 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 05 czerwca 2003 r.

Zasadą programu było wsparcie działań na wyrównywanie różnic między regionami w obszarze zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (obszar C), wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, likwidację barier w placówkach edukacyjnych i zakładach opieki zdrowotnej w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania (obszar B) oraz likwidację barier transportowych (obszar D).

W 2012 r. rozpoczęła się kolejna edycja " Programu wyrównywania różnic między regionami II".

Powiat Kluczborski przystąpił do programu. W lipcu 2012 r. Gmina Kluczbork złożyła wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach programu na rzecz Publicznego Przedszkola nr 2 z oddziałami integracyjnymi w Kluczborku w obszarze B.

Na podstawie decyzji Pełnomocników Zarządu Funduszu PFRON przyznano środki finansowe na realizację wskazanego w wystąpieniu projektu z obszaru B w wysokości 27.891,00 zł.

Łączna kwota, jaką Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał w latach 2006 – 2012 na wspomniane powyżej zadania wyniosła 2.143.477 zł.

Powiat kluczborski pozyskał najwięcej środków w Programie wyrównywania różnic (...) w województwie opolskim.

Współpraca

PCPR współpracuje ze specjalistycznymi placówkami instytucjonalnymi pomocy społecznej w naszym powiecie, są to;

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią dla osób w podeszłym wieku mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej 25.
Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób w podeszłym wieku.
Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza 20 dla osób niepełnosprawnych fizycznie.
2. Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn. Jest placówką pobytu całodobowego, świadczącą usługi 70 –ciu mieszkańcom.

3. Placówka opiekuńczo - wychowawcza „Nasz Dom” Bogacica – Bąków zapewniający pobyt 44 wychowankom.
4. Warsztat Terapii Zajęciowej w Kluczborku ul. Katowicka 9 prowadzony przy Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, w 2009 roku zapewniał uczestnictwo 30 osobom. Warsztat jest placówką pobytu dziennego, w której rehabilitacja uczestników odbywa się zgodnie z indywidualnym programem terapeutycznym dostosowanym do możliwości osób niepełnosprawnych. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzi 6 pracowni artystyczno – plastyczną, krawiecką, rękodzielniczą, komputerową gospodarstwa domowego oraz aktywności zawodowej.

Zgodnie z §5 ust.5 Umowy z dnia 1 stycznia 2001r. o finansowaniu kosztów działalności warsztatów Terapii Zajęciowej, Warsztat składa Powiatowi roczne sprawozdanie z działalności.

W związku z powyższym sprawozdanie z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Realizując swoje zadania PCPR współpracowało z instytucjami gminnymi - ośrodkami pomocy społecznej, z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej oraz organizacjami pozarządowymi, które realizując swoje cele statutowe, angażują się w spontaniczną pomoc osobom potrzebującym nie wykluczając niepełnosprawnych mieszkańców naszego Powiatu. Wśród organizacji, z którymi współpracuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i należy wymienić :

- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku,
- Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, świadczący usługi min. w postaci kuchni dla ubogich, usług rehabilitacyjnych i pielęgnacyjnych,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci o/Kluczbork
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Zaburzeniami Psychicznymi „Nadzieja „
- Kluczborskie Towarzystwo Pomocy Sprawnym Inaczej
- Świetlice terapeutyczno – wychowawcza „Parasol” I i II
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
- Związek Głuchych
- Związek Niewidomych
- Związek Kombatantów

Prężnie działające organizacje pozarządowe są oparciem dla niepełnosprawnych i spełniają szereg ról, w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące życia osób niepełnosprawnych,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewnienia swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
- reprezentują środowiska osób niepełnosprawnych,
- prowadzą działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej na rzecz swoich członków.

Organizacje pozarządowe były w głównej mierze inicjatorami takich działań jak powiatowe festyny integracyjne, Powiatowe Dni Osób Niepełnosprawnych, które zrzeszają nie tylko osoby niepełnosprawne, w imprezach tych uczestniczyli przedstawiciele władz samorządu gminnego i powiatowego, młodzież z kluczborskich szkół i przedszkoli integracyjnych, organizacje

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU ZA ROK 2012

---

pozarządowe oraz mieszkańcy Powiatu. Spotkania takie były również okazją do wymiany informacji na temat różnych form pomocy dostępnych w naszym powiecie.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2014 r.

LP.	NAZWA ZADANIA
1	Utworzenie mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą
2	Bieżące doposażenie placówki opiekuńczo wychowawczej w niezbędny sprzęt
3	Modernizacja domów pomocy społecznej

II część

Sprawozdanie działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku w 2012r. w oparciu o art. 76 ust. 4 pkt 15 oraz art.182 ust.5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149,poz.887 z późn. zm.)

Na podstawie art.76 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149,poz.887 z późn. zm.) Starosta Kluczborski wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

I. Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie cyt. wyżej ustawy w 2012r. należało:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;

-
- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
  - zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
  - przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
  - zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
  - organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

Wprowadzona w życie cytowana wyżej ustawa nałożyła na powiaty szereg nowych zadań, których właściwa realizacja wymaga czasu i sporych środków finansowych. Podstawowym zadaniem na dzień dzisiejszy jest zapewnienie właściwie wykształconej kadry oraz wyznaczenie nowych standardów pracy i współpracy ze środowiskiem rodzin zastępczych. Stwarzanie przyjaznej atmosfery do powstawania zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie posiada wieloletnie doświadczenie w pracy z rodzinami zastępczymi, kadra na bieżąco podnosi swoje kwalifikacje dlatego też jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej na wysokim poziomie zapewnia rodzinom zastępczym poradnictwo prawne, psychologiczne w tym również terapię. Przeprowadza nabór kandydatów na do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej, przeprowadza badania psychologiczne, dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (w 2012r. zakwalifikowano 3 małżeństwa, które aktualnie oczekują na szkolenie). Zgłasza do ośrodków adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Niestety Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie aktualnie nie jest w stanie samodzielnie wykonać wszystkich zadań nałożonych przez nową ustawę, dlatego też min. szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze zlecane będą ośrodkom adopcyjno, które posiadają odpowiednie zaplecze kadrowe oraz zatwierdzony ministerialnie program niezbędny do realizacji zadania. Szkolenia podnoszące kwalifikacje rodzin zastępczych realizowane są w porozumieniu z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kluczborku. Pierwszy nabór kandydatów na szkolenie został przeprowadzony w roku 2012 realizacja szkolenia rozpoczęła się w roku bieżącym. Dużym problemem jest zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w ramach rodzin pomocowych z uwagi na brak kandydatów na rodziny zastępcze.

Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi odbywa się w formie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

1. Instytucjonalna piecza zastępcza. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Najczęstszymi powodami umieszczania dzieci w powiecie kluczborskim w domach dziecka lub rodzinach zastępczych jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo - wychowawczych uzależnienia rodziców od alkoholu, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza, związane z tym złe warunki mieszkaniowe, w których dzieci nie mają możliwości prawidłowego rozwoju.

W powiecie kluczborskim funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza - „ Nasz Dom” Bogacica – Bąków.

W placówce w Bogacicy umieszczone są dzieci od 3 lat do 14, natomiast w Bąkowie powyżej 14 roku życia tzw. grupa usamodzielniających się wychowanków.

Placówka zapewnia pobyt dla 48 dzieci w tym: 28 miejsc w Bogacicy i 20 miejsc w Bąkowie.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce prowadzonej przez powiat kluczborski w 2012 roku wynosił 2 528,17zł.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na jego utrzymanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2012 roku 9 dzieci (w tym 6 umieszczonych w 2012r.), których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej był powiat kluczborski były umieszczone na terenie innych powiatów tj.:

- kłobuckiego,
- namysłowskiego,
- tarnobrzeskiego,
- olkuskiego,
- oleskiego,
- głubczyckiego.

Wysokość wydatków oraz inne kwestie związane z umieszczeniem dziecka w placówce uregulowane są w zawartych pomiędzy powiatami porozumieniach (art. 191 ust.5 cyt. Ustawy).

Zgodnie z zawartymi porozumieniami na pokrycie wydatków pobytu małoletnich w placówce powiat kluczborski poniósł koszt na kwotę 158 728,6zł.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej „Nasz Dom Bogacica-Bąków” przebywała łącznie 14 dzieci, których miejscem zamieszkania przed skierowaniem do placówki był inny powiat tzn.:

- krapkowicki,
- nyski,
- strzelecki,
- lubański,
- górski,
- zgorzelecki,
- poznański,
- opolski.

Na podstawie zawartych porozumień powiat kluczborski w 2012 roku otrzymał od wyżej wymienionych powiatów dotacje w łącznej wysokości 368 128,49zł.

Z dniem 1 stycznia 2012r. weszła w życie nowa Ustawa regulująca funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówek opiekuńczo-wychowawczych – Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta reguluje także zasady finansowania przez gminy, które są właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość tego finansowania w 2012 roku wyniosła 10% średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonego po 1 stycznia 2012r.

W związku z powyższym powiat kluczborski podpisał porozumienia z gminami powiatu dotyczące współfinansowania przez gminę pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W 2012 roku łączna kwota udziału gmin w kosztach utrzymania wyniosła:

10 311,34 zł, w tym:

- Gmina Kluczbork – 4 434,91 zł
- Gmina Byczyna – 2 324,30 zł
- Gmina Wołczyn – 3 552,13 zł

Z gminy Lasowice Wielkie w 2012 roku nie zostało umieszczone żadne dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Napływ dzieci w 2012 roku do placówek opiekuńczo-wychowawczych z podziałem na wiek dzieci

Przedział wiekowy	Liczba dzieci umieszczonych w 2012 r. w placówce "Nasz Dom Bogacica-Bąków"	Liczba dzieci umieszczonych w 2012r. pochodzące z naszego powiatu umieszczone poza powiatem	Ogółem
2-6 lat	5	1	6
7-10 lat	2	2	4
11-14 lat	2	1	3
15-18 lat	4	2	6
Ogółem	13	6	19

Odpyływ dzieci w 2012 roku z placówki opiekuńczo-wychowawczej z podziałem na powód opuszczenia

W 2012 roku przeprowadzono kontrolę w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Nasz Dom Bogacica-Bąków”, której wyniki świadczą o tym, iż w placówce przestrzegane są prawa dziecka oraz zaspakajane są podstawowe potrzeby dzieci.

2. Rodzinna piecza zastępcza. Rodziny zastępcze.

Podstawowym ogniwem pieczy zastępczej jest rodzina zastępcza. Obok adopcji jest ona najbardziej wskazaną formą opieki nad dzieckiem pozbawionym rodziny naturalnej, stanowiąc

bliskie dziecku środowisko, pozwala nawiązać nowe, a czasem jedyne więzi emocjonalne zapobiegając w ten sposób negatywnym dla rozwoju dziecka skutkom sieroctwa.

Działalność rodzin zastępczych w 2012r. regulowały przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie 1 stycznia 2012r.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na mocy postanowienia sądu w celu sprawowania nad nim opieki w sytuacji gdy rodzice dziecka nie są w stanie wypełniać tego podstawowego obowiązku w związku z czym mają ograniczoną władzę rodzicielską bądź są jej pozbawieni.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie i jest zobowiązana do:

- 1) traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewnienia dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewnienia kształcenia, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewnienia rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokojenia jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych;
- 6) zapewnienia ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwiania kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rodzinną pieczę zastępcza stanowią:

- 1) rodziny zastępcze,
  - a) spokrewnione;
  - b) niezawodowe;
  - c) zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne;
- 2) rodzinne domy dziecka.

Rodziny zastępcze otrzymują miesięczną pomoc na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, a zawodowe rodziny zastępcze uprawnione ponadto do wynagrodzenia z tytułu świadczonej opieki i wychowania.

W 2012r. utworzono 10 nowych rodzin zastępczych, w które zapewniły opiekę 14 dzieciom. Jedna istniejąca już rodzina przyjęła 2 dzieci.

Łącznie w ubiegłym roku w powiecie kluczborskim funkcjonowało 87 rodzin zastępczych, w tym 57 spokrewnionych, w których przebywało 75 dzieci, 30 niespokrewnionych w których przebywało 40 dzieci oraz 1 rodzina zawodowa zapewniająca pobyt 4 dzieciom.

Łącznie zapewniono opiekę dla 119 dzieci z powiatu kluczborskiego.

W 2012 r. rozwiązano 14 rodzin zastępczych : 1 z powodu adopcji, 5 dzieci wróciło do rodziców biologicznych, 3 trafiło do placówki opiekuńczo - wychowawczej, 8 rozpoczęło proces usamodzielnienia.

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja przewagi rodzin zastępczych spokrewnionych nad niespokrewnionymi. Rodzin zastępczych spokrewnionych w 2012r. było 57.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- rodzinie zastępczej spokrewnionej przysługuje świadczenie w wysokości 660 zł miesięcznie na dziecko;
- rodzinie zastępczej zawodowej oraz niezawodowej 1000 zł;

- w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo 200 zł;
- rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2.000 zł miesięcznie ;
- rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2.600 zł miesięcznie;
- natomiast w okresie pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka w wysokości 80 %.

Dochód dziecka (alimenty, rentę rodzinną oraz uposażenie rodzinne) umieszczonego w rodzinie zastępczej, pomniejsza wysokość pomocy pieniężnej o kwotę odpowiadającą 50 % tego dochodu.

Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa wg cyt. ustawy może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową albo zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. W 2012r. rodziny nie korzystały z tej formy pomocy jednak niezbędnym jest zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na realizację zadania w latach przyszłych.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka może zostać przyznane:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia — raz w roku;
- 2) świadczenie na pokrycie:
  - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka — jednorazowo,
  - b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki — jednorazowo lub okresowo.

W 2012r. udzielono 5 świadczeń w łącznej wys. 9 700 zł.

W 2012r. na pomoc dla rodzin zastępczych oraz pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków z tych rodzin wydatkowano w ramach własnego budżetu kwotę 1 147 129 zł.

Ponadto w 2012 r. rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem otrzymała wynagrodzenie w wysokości 28 685 zł.

W przypadku, gdy dziecko, którego miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej był nasz powiat, a w wykonaniu postanowienia sądu zostało ono umieszczone w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat kluczborski zgodnie z art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązany jest do ponoszenia wydatków na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej na podstawie zawartych porozumień.

W 2012 r. na terenie innych powiatów w rodzinach zastępczych umieszczonych było 11 małoletnich pochodzących z terenu powiatu kluczborskiego, tj.:

- Gliwice
- Zawiercie
- Wieruszów
- Częstochowa
- Olesno
- Namysłów
- Opole

Na pokrycie kosztów pobytu ww. małoletnich w rodzinach zastępczych w 2012r. wydano łącznie kwotę 85 376 zł.

W rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu przebywały dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie były inne powiaty. **Zgodnie z zawartymi porozumieniami powiat kluczborski w 2012 r. otrzymał od tych jednostek dotacje celowe w łącznej wysokości 141 356 zł.**

W 2012 r. w rodzinach zastępczych na terenie powiatu kluczborskiego przebywało 10 dzieci z terenu innych powiatów, tj.:

- Łódź
- Mikołów
- Racibórz
- Opole
- Gliwice
- Brzeg
- Głogów
- Wrocław

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie czuwa nad prawidłowym procesem wychowawczym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i sprawuje nadzór nad wypełnianiem obowiązków rodzin zastępczych oraz współpracuje w tym zakresie z sądem rodzinnym. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny zastępczej bądź dziecka umieszczonego w tej rodzinie podejmowane są działania interwencyjne.

Zgodnie z obowiązującą ustawą, organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji rodziny zastępczej oraz umieszczonego w niej dziecka. W 2012r. oceny te dokonywane były w konsultacji z psychologiem, szkołami, asystentem rodziny, poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, kuratorami sądowymi oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Oceny sytuacji dziecka dokonuje się w miarę potrzeb, jednak w sytuacji umieszczonego poniżej 3 roku życia nie rzadziej niż co 3 miesiące a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Po sporządzeniu oceny przekazywane były do właściwego Sądu.

Ocenę rodziny zastępczej organizator dokonuje w pierwszym roku funkcjonowania rodziny, kolejna sporządzana będzie się po roku a następnie nie rzadziej niż co trzy lata.

Negatywna ocena, skutkuje koniecznością przeprowadzenia kolejnej - w ciągu 6 miesięcy. W sytuacji gdy następna ocena jest negatywna organizator sporządza wniosek do Sądu o uchylenie postanowienia i rozwiązanie rodziny zastępczej.

Na podstawie art. 76 ust.2 cyt. ustawy Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku Zarządzeniem z dnia 3.8.2012 r. powołał zespół ds. Pieczy zastępczej w skład którego wchodzi psychologowie, pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy

zastępczej oraz radca prawny. Zadaniem zespołu jest min. dokonywanie oceny dalszej zasadności pobytu małoletnich dzieci w rodzinie zastępczej.

Dokonanie pełnej oceny z uwzględnieniem zgromadzenia pełnej dokumentacji zajmuje ok.3 tyg. w 2012r. Zespół do spraw pieczy zastępczej przeprowadził 8 ocen.

3. Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczych.

Zgodnie z wymogiem ustawowym rodziny zastępcze zobowiązane są osobiście sprawować opiekę nad powierzonym dzieckiem do uzyskania przez nie pełnoletniości otrzymując co miesiąc finansową pomoc na częściowe pokrycie kosztów jego utrzymania. Po ukończeniu przez wychowanka 18 roku życia, jako osoba pełnoletnia zostaje on sam objęty pomocą finansową.

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze w 2012r. byli objęci przez PCPR pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, a także pomocą:

- pieniądze na usamodzielnienie w wysokości od 1 650 zł do 6 600 zł w zależności rodzaju pieczy zastępczej oraz od okresu pobytu wychowanka w pieczy zastępczej,
- pieniądze na kontynuowanie nauki w wysokości 500 zł miesięcznie
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz w wysokości min. 1 500 zł z przeznaczeniem na wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt który pomoże podjąć zatrudnienie.

Warunkiem otrzymania ww. pomocy było zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowywany był wspólnie z opiekunem usamodzielnienia.

Program usamodzielnienia określał sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Opiekunem usamodzielnienia wyznaczany był często pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, który towarzyszył usamodzielnianemu wychowankowi wypełnianiu postanowień indywidualnego programu usamodzielnienia, współpracował z rodziną osoby usamodzielnianej i środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą, opiniował wnioski o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

Przeprowadzenie procesu usamodzielnienia wymaga intensywnej pracy, która nie kończy się tylko na wyznaczaniu celów i zadań do realizacji, ale także wymaga dokonywania okresowej oceny, modyfikowania i dostosowywania indywidualnego planu usamodzielnienia do aktualnych potrzeb wychowanka oraz szans na samodzielne i godne życie.

W roku 2012 PCPR realizowało proces usamodzielnienia z 56 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami z placówek opiekuńczo-wychowawczych, pochodzącymi z terenu powiatu kluczborskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU ZA ROK 2012

PCPR w Kluczborku ściśle współpracowało z innymi powiatami w zakresie realizacji programów usamodzielnienia 5 wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzących z tych powiatów, a zamieszkałych obecnie na terenie powiatu kluczborskiego.

Przyznane świadczenia dla pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków w 2012r.				
Pochodzącym z rodzin zastępczych			Pochodzącym z placówek	
Rodzaj świadczenia	ilość świadczeń	kwota	ilość świadczeń	kwota
Kontynuowanie nauki	264	130 346,00	159	77 583,00
pieniężne na usamodzielnienie	4	19 776,00	9	46 128,00
zagospodarowanie w formie rzeczowej	3	11 441,00	5	17 541,00
RAZEM	271	161 563,00	173	141 252,00

Niezrealizowanym zadaniem pozostaje wciąż zapewnienie mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających wymienione placówki oraz rodziny zastępcze.

Niezmiennie od lat w przypadku usamodzielniających się wychowanków z placówek naszego Powiatu dużą pomoc w pozyskaniu lokalu z zasobów gminnych czyni personel placówki natomiast PCPR interweniuje w przypadku wychowanków opuszczających rodziny zastępcze.

4. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z delegacją ustawową rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zobowiązani są do ponoszenia opłat za pobyt dzieci do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku decyzją administracyjną odstępuje od ustalenia opłaty, ustala bądź zwalnia rodziców biologicznych z ponoszenia opłat za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, biorąc pod uwagę zasady określone w Uchwale Nr XVIII//135/2012 Rady Powiatu w Kluczborku z dnia 26 kwietnia 2012r. w sprawie warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowanie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy.

Ze względu na trudną sytuację materialną postępowanie administracyjne w większości przypadków zakończyło się odstąpieniem od ustalenia ww. opłaty bądź zwolnieniem z jej ponoszenia. W 2012 r. wydano łącznie 35 decyzje administracyjne regulujące obowiązek odpłatności. Natomiast decyzje wydane w latach poprzednich w większości nadal obowiązują.

Sytuacja rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych jest ustalana w oparciu o przeprowadzany wywiad środowiskowy. W większości przypadków rodzice

biologiczni dziećka są oprócz niewydolności wychowawczej w bardzo trudnej sytuacji materialnej i życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba, trudne warunki mieszkaniowe, inne sytuacje kryzysowe w rodzinie) i objęci są pomocą, w tym finansową, przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Niejednokrotnie zdarzają się również przypadki, gdy nieznane jest miejsce pobytu rodzica biologicznego (brak meldunku, nieprzebywanie pod adresem zameldowania, brak informacji o miejscu pobytu rodzica biologicznego), co znacznie utrudnia, a wręcz uniemożliwia pracę z rodziną i podjęcie kroków w kierunku ustalenia alimentów, jak również odpłatności.

Znaczna liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ma zasądzone już alimenty od rodziców biologicznych. W większości egzekucja tak ustalonych alimentów jest bezskuteczna, co potwierdzone jest przedkładanymi w toku postępowania administracyjnego zaświadczeniami od komornika.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU ZA ROK 2012

Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej na 2014 r.

	Ilość	Koszt roczny
Wynagrodzenie rodziny zastępczej		
zawodowej (nie mniej niż 2 000 zł)	2	48 000
pogotowie rodzinne (nie mniej niż 2 600,)	1	31 200
specjalistyczna	1	24 000
Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze	8	8 000
Poradnictwo specjalistyczne, psychologiczne, terapia, prawne	1	0
Szkolenie dla rodzin zastępczych		3 000
Zatrudnienie pomocy domowej (umowa zlecenie) dla rodziny zastępczej powyżej 3 dzieci	1	8 400
Zatrudnienie na umowę zlecenie :		
1 Koordynatora na 15 rodzin zastępczych	2	48 000
psychologa	1	31 200
Koszty utrzymania dziecka		
rodzina spokrewniona- nie mniej niż 660 zł	68	538 560
rodzina zawodowa- nie mniej niż 1000zł	5	60 000
rodzina niezawodowa- nie mniej niż 1000 zł	29	348 000
Dodatek na dziecko z orzeczeniem	13	31 200
Dodatek na dziecko, do którego stosuje się ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich		
Rodzinie zastępczej :		
Dofinansowanie do wypoczynku -dzieci od 6-18 lat		
Jednorazowo na przyjęcie dziecka	3	4 500
Jednorazowo lub okresowo na zdarzenie losowe	5	10 000
Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodzin niezawodowych- przy pozytywnej opinii organizatora		
Rodzinom zawodowym powyżej 3 dzieci :		
opłaty za energię elektryczną		3 600
opłaty za energię cieplną		4 900
woda		1 200
gaz		750
wywóz nieczystości stałych i płynnych		800
usługi telekomunikacyjne		1 200
Przeprowadzenie remontu		10 000
Pomoc dla osób usamodzielnianych		
Kontynuacja nauki - nie mniej niż 500 zł	32	192 000
Usamodzielnienie :		
w rodzinie zastępczej spokrewnionej - co najmniej 3 lat	15	49 500
w rodzinach pozostałych - powyżej 3 lat	2	13 200
Zagospodarowanie (możliwe w formie rzeczowej)	17	25 500
osoby niepełnosprawne	2	6 000
Świadczenie na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej		1 100 000
Razem		2 602 710

Statystyka.

PCPR posiada dobre warunki lokalowe oraz odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy. Pracownicy zatrudnieni w PCPR posiadają odpowiednie przygotowanie merytoryczne oraz spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów.

W 2012r. w PCPR zatrudnione były 21 osoby /19,25 etatów/ w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim, 1 osoba na urlopie wychowawczym oraz radca prawny zatrudniony na umowę zlecenie.

W ramach realizowanych zadań w 2012r. z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie skorzystało 1 966 osób z tego 1 118 osób niepełnosprawnych (bez Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności)

Finansowanie :

pieczy zastępczej i usamodzielnianych wychowanków - 1 317 066,72 zł w tym ;

- udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci – 985 566,26
- kontynuacja nauki wychowanków -130 345,84
- pomoc finansowa na usamodzielnienie wychowanków – 19 776,00
- pomoc finansowa na zagospodarowanie wychowanków -11 441,00
- wynagrodzenie 1 zawodowej rodziny zastępczej – 28 685,47

placówki opiekuńcze i resocjalizacyjne 141 252,15 zł w tym :

- kontynuacja nauki wychowanków – 77 583,15
- pomoc finansowa na usamodzielnienie wychowanków- 46 128,00
- pomoc finansowa na zagospodarowanie wychowanków 17 541,00

powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności – 139 500,00 zł,

interwencja kryzysowa - 51 924,25 zł,

oraz 1 307 179,00 zł, na zadania z rehabilitacji społecznej i zawodowej dla osób niepełnosprawnych będących zadaniami zleconymi przez administrację rządową, na które środki finansowe przekazuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

**PLAN PRACY
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU NA ROK 2013r.**

LP.	ZADANIE	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI
1.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa	Dyrektor	Cały rok
2.	Prowadzenie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Dyrektor Psycholog	Cały rok
3.	Współpraca z Domami Pomocy Społecznej w Gierałcicach i Kluczborku oraz z Domem Dziecka „Nasz Dom ” Bogacica-Bąków	Dyrektor Pracownik ds. Pomocy Instytucjonalnej	Cały rok
4.	Kierowanie do DPS i placówek opiekuńczych i wychowawczych	Pracownik ds. Pomocy Instytucjonalnej	Cały rok
5.	Pieczna zastępcza, przygotowywanie dokumentacji, wypłata świadczeń dla rodzin zastępczych, nadzór	Pracownik ds. rodzin zastępczych Psycholog Pracownik socjalny Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Cały rok
6.	Usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Pracownik socjalny Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Cały rok
7.	Rozpatrywanie wniosków i przygotowywanie umów w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych	Dyrektor Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
8.	Rozpatrywanie wniosków i przyznawanie dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych, imprez integracyjnych	Dyrektor Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
9.	Przyznawanie dofinansowań do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu	Dyrektor, Pracownik ds. Rehabilitacji	Cały rok

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU ZA ROK 2012

	rehabilitacyjnego	Społecznej	
10.	Diagnoza potrzeb, opracowywanie i realizacja programów i strategii rozwiązywania problemów społecznych	Dyrektor	Doraźnie
11.	Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu	Dyrektor	Cały rok
12.	Kontrola finansowo- księgową PCPR oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności a także sprawozdawczość	Dyrektor Główna księgową	Cały rok
13.	Sprawozdawczość z działalności PCPR, plan pracy i wykaz potrzeb	Dyrektor	Cały rok
14.	Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym i instytucjami w zakresie realizowanych zadań oraz z organizacjami pozarządowymi	Dyrektor, Psycholog, Pracownik ds. Rodzin Zastępczych	Cały rok
15.	Realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS	Dyrektor Główny księgowy Pracownicy PCPR	Cały rok

